

УЖИЧКА ГИМНАЗИЈА
УЖИЦЕ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Септембар 2018. године

1. Општи циљеви образовања и васпитања
2. Назив, врста и трајање програма образовања и васпитања
3. Обавезни и изборни наставни предмети
4. Наставни планови и програми ,начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа
5. Програм допунске, додатне и припремне наставе
7. Факултативни наставни предмети, њихови програмски садржаји и активности којима се реализују
9. Програм културних активности школе
10. Програм слободних активности
11. Програм каријерног вођења и саветовања
12. Програм заштите животне средине
13. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања
14. Програм школског спорта
15. Програм сарадње са локалном самоуправом
16. Програм сарадње са породицом
17. Програм излета и екскурзија
18. Програм безбедности и здравља на раду
19. Програм здравствене превенције ученика
20. Програм ИОП 3 за талентоване ученике

Ужичка гимназија спада у најстарије гимназије у Србији. Основана је 1839. године одлуком Намесништва „Књажевског достојанства“. Од тада је више пута мењала име да би 2003. поново добила назив Ужичка гимназија.

Приземље и спрат садашње зграде Гимназије изграђени су 1893. године, а 1925. школа надоградњом још једног спрата добија садашњи изглед. У оквиру пројекта Министарства просвете „Побољшање стања школа“ 2007. године је адаптирано поткровље тако да је данас скоро целокупан простор зграде у функцији наставе.

У Ужичкој гимназији училе су и радиле многе познате личности које су оставиле дубок траг у свим областима људске делатности:

- Љубомир Стојановић, један од највећих филозофа и државника
- Љубомир Давидовић, министар просвете и политичар
- Настас Петровић првак Народне радикалне странке
- Симеон Роксандић, вајар
- Доброслав Ружић, књижевник, државни саветник, министар просвете
- Јосиф Јехличка, обновитељ Соколског друштва
- Димитрије Туцовић, вођа социјалистичког радничког покрета
- Милан Стојадиновић, председник Владе Краљевине Југославије
- Петар Бојовић- војвода српске војске
- Кирило Савић, професор факултета и члан САНУ
- Миладин Пећинар, професор грађевинског факултета и члан САНУ...

Свакако да листу славних и познатих чине и писци: академици Љубомир Симовић и Милосав Тешић, Љубивоје Ршумовић, Милован Витезови, Гојко Тешић, Радомир Андрић... професори: Зоран Герзлић, Јован Мићић, Ацо Јовичић, Млађен Ковачевић, Милић Стојић... сликари : Божо Ковачевић, Божидар Ковачевић, Ненад Жилић, Драгић Петровић Медош... привредници и бизнисмени: Влајко Брковић, Василије Мићић,... млади научници, истраживачи, менаџери: Небојша и Владимир Јојић, Александар Доганџић, Владимир Рековић, Алекса Вукотић, Владета Марјановић... редитељи: Предраг Гага Антонијевић, Слободан Шуљагић... глумци: Иван Босиљчић, Радован Вујовић... и многи, многи други.

Данас је Ужичка гимназија модерно опремљена школа коју похађа 830 ученика у три смера, четири разреда и 28 одељења од којих. Образовне активности се одвијају у кабинетима, лабораторијама и специјализованим учионицама, културне у свечаној сали, амфитеатру и библиотеци, а спортске у фискултурним салама и школском дворишту.

Ваннаставне активности се реализују кроз велики број разноврсних секција. То све доприноси чињеници да ученици на такмичењима и конкурсима постижу веома добре резултате. Посебно смо задовољни резултатима које постижу на пријемним испитима и у даљем школовању.

Гимназија је препознатљива по мешовитом школском хору, првом ђачком парламенту, књижевним сусретима „На пола пута“, вечерима на језицима који се изучавају у школи...

Организујемо веома успешне екскурзије, излете, спортске турнире, хуманитарне акције, ликовне изложбе, сусрете са бившим успешним ученицима... Сарађујемо са Другом сарајевском гимназијом, Гимназијом „Доситеј Обрадовић“ из Темишвара, са Уметничко-кореографским колеџом из Санкт Петербурга...

Наши ученици су представљали младе Србије на „Летњем универзитету о младима и развоју“ који је одржан у Молини у Шпанији 2009. године. Учествовали су у програму омладинске размене у градићу Мори на југу Француске, на „Конференцији младих Европе“ одржаној поводом 60. рођендана Савета Европе, у Европском омладинском центру у Стразбуру, стални су гости дечијег села у Швајцарској, успешни полазници и сарадници ИС „Петница“, успешни учесници квиза „Здраво Европо“...

И на спортском плану ученици Ужичке гимназије показују добре резултате. Шеснаест прошлих година школа је на нивоу града свеукупни победник ОСИУРС-а , проглашавана за најбољи спортски колектив, професори за најуспешније педагоге физичке културе, а ученици за најуспешније средњошколске такмичаре.

Овако успешан наставни и ваннаставни рад ученика прати и успешан рад наставника. Модерна и савремена настава је циљ коме теже сви наставници Ужичке гимназије тако да је професионални развој запослених и стално стручно усавршавање у овој школи континуиран процес. Резултат тога је и успешно учествовање и постигнут успех професора на конкурсима за иновације у настави „Креативна школа“.

Школа са овако успешном традицијом мора и може још много боље. Та жеља је циљ коме теже садашњи и будући ученици и професори Ужичке гимназије.

1. Општи циљеви образовања и васпитања

Циљеви образовања указују на главна вредносна одређења у области образовања. Они истовремено представљају мерило за одређивање резултата (ефеката, исхода) образовања. Циљеви образовања имају оперативну функцију и представљају основ за конципирање, планирање, организацију и реализацију целокупног процеса образовања. Они се односе на оно што се намеравало и очекивало.

Образовање и васпитање се остварује са циљем да сваком ученику омогући:

- развој свих аспеката личности у складу са развојним могућностима, интересовањима и потребама
- да упозна себе и да самостално, промишљено и одговорно доноси одлуке у приватном животу; да разборито и одговорно учествује у доношењу одлука у јавном животу
- познавање и разумевање природног и друштвеног окружења, њихове међусобне повезаности и сопственог места у њима
- развој осећања припадности социјалним групама и друштву као целини, као и осећање припадности ширем европском простору

Из ових општих циљева произилазе посебни циљеви гимназијског образовања.

1.1 Циљеви гимназијског образовања

Циљеви гимназијског образовања и васпитања су да ученика оспособи да:

- развије интелектуалне капацитете и знања у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- развија способности за логичко, теоријско, слободно (критичко) и креативно мишљење;
- развије стратегије учења, самосталног стицања знања и вештина

- стиче и унапређује знања, вештине и вредносне ставове, смисао за праве сазнајне, моралне и естетске вредности;
- развија физичке и здравствене способности;
- развија самосазнање, самопоштовање, одговорност, истрајност;
- развије способност за тимски рад, кооперативно понашање и решавање проблема и аргументовано излагање својих ставова
- васпитава за поштовање људске личности, њене слободе и достојанства, за толеранцију и мирољубив саживот;
- развија свест о значају заштите и очувању природе и животне средине;
- развије позитиван однос према образовању, самообразовању, бризи о себи и одговорности за аутентичност и смисао свог живота
- за даље образовање и адекватан избор занимања;
- развија позитивне социјалне интеракције, одговорност за поштовање људских слобода и права;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;

Наведени циљеви реализоваће се кроз конкретне задатке образовно-васпитног рада Гимназије:

- да формира навике, знања и умења потребна за наставак школовања у оквиру вишег и високог образовања;
- да омогући пуно исказовање сколости и дровитости за науку, уметност, спорт и друге облике стваралаштва кроз што већи број различитих, континуираних и систематичних наставних и ваннаставних активности;
- да се успоставиадекватна корелација између наставних предмета;
- да се обезбеди стручан и мотивисан кадар за сталноо усавршавање који ће афирмисати и подржавати модел сталног учења код свих,
- да се утиче на развијање самосталног критичког мишљења и друштвено одговорног понашања;
- да се негује тимски рад који ће кроз идентификацију потреба водити ка остварењу заједничких циљева.

2. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ужичка гимназија свој рад заснива на законским нормативним актима. Трајање и основни облици рада дефинисани су планом и програмом Министарства просвете и науке Републике Србије. У циљу остваривања основних задатака и унапређивања наставе а самим тим и ефеката наставе, користе се следећи облици васпитно-образовног рада: фронтални, групни и индивидуални, диференцирани, индивидуализовани, тимски, радионичарски облик рада, рад у паровима и други облици рада уз адекватан начин учења: предавачки, проблемски, програмирано учење, учење путем открића и сл.

Ужичка гимназија има следеће смерове: друштвено-језички и природно-математички и рачунарски смер. Упис у школској 2018-2019 је три одељења природно-математичког, четири одељења друштвено-језичког смера и једно одељење ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику.

Обавезни наставни план и програм, који је прописало Министарство просвете и науке Републике Србије реализује се кроз обавезне и изборне наставне предмете.

3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

3.1. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Ужичка гимназија у I разреду има четири одељења друштвено-језичког смера, три природно математичког и одељење ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику. У II разреду има три одељења друштвено-језичког смера, три природно математичког. У III разреду има четири одељења друштвено-језичког смера, три природно математичког. У IV разреду има четири одељења друштвено-језичког смера (једно спортско), три природно математичког. Обавезни предмети, седмични број часова по предметима као и смеровима и разредима дати су у табели. За часове рачунарства и информатике дат је и број часова вежби на годишњем нивоу.

Р.б.	Наставни предмет	Први		Други		Трећи		Четврти		Укуп.	
		Д-Ј	П-М	Д-Ј	П-М	Д-Ј	П-М	Д-Ј	П-М	Д-Ј	П-М
1.	Српски језик и књижевност	4	4	4	3	5	3	5	4	18	14
2.	Енглески језик 1	2	2	3	2	5	2	4	2	14	8
3.	Француски јез. 2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
4.	Руски језик 2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
5.	Немачки језик 2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
6.	Италијански језик 2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
7.	Латински језик	2	2	2	-	-	-	-	-	4	2

8.	Устав и права грађана	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
9.	Социологија	-	-	-	-	-	-	3	2	3	2
10.	Психологија	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2
11.	Филозофија	-	-	-	-	2	2	3	2	5	4
12.	Историја	2	2	2	2	3	2	3	-	10	6
13.	Географија	2	2	2	2	2	2	-	-	6	6
14.	Биологија	2	2	2	2	2	3	-	3	6	10
15.	Математика	4	4	3	5	2	5	2	4	11	18
16.	Физика	2	2	22	3	2	3	2	5	8	13
17.	Хемија	2	2	2	3	-	3	-	2	4	10
18.	Рачун. и информ.	1+1	1+1	60	60	1+36	1+36	1+32	1+32	3+128	1+128
19.	Музичка култура	1	1	1	1	1	-	1	-	4	2
20.	Ликовна култура	1	1	1	1	1	-	1	-	4	2
21.	Физичко васп.	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8

У школској 2018/19. години уписали смо специјално одељење за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику.

<i>I Обавезни предмети</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>
Српски језик и књ.	4	3	3	4
Енглески јез.	4	3	3	4
Психологија		2		
Филозофија				2
Историја	2	2		
Физика	2	3	3	4
Географија	2	2		
Хемија	2	2		
Биологија			3	3
Физичко васпитање	2	2	2	2
Уметност			1	
Математика	5	5	5	5
Дискретна математика			2	
Примена рачунара	3	2	2	

Рачунарски системи	2			
Програмирање	3	1	2	
Рачунарски системи	2			
Оперативни системи и рачунарске мреже		2		
Објектно оријентисано програмирање			3	
Базе података			2	2
Програмске парадигме				2
Веб програмирање				2
УКУПНО	30	30	30	30

Годишњи фонд часова који се јавља због поделе одељења на групе

Рачунарство и информатика- вежбе у блоку

Разред	Одељења	Укупно група	Годишње часова по групи	Укупно
Први разред	1	2	30	60

Рачунарство и информатика- Вежбе

Предмет	Одељења	Укупно група	Годишње часова по групи	Укупно
Примена рачунара	1	2	72	144
Програмирање	1	2	72	144

3.2. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

У складу са новим наставним планом за први разред гимназијског образовања Ужичка гимназија је ученицима понудила следеће изборне пакете:

1.Примењене науке, 2. Појединац, група и друштво, 3. Здравље и спорт, 4. Језик, медији и култура

Недељни фонд часова изборних пакета за први и други разред је један час а за трећи и четврти разред је два часа. Ученици се за изборни пакет опредељују на упису.

У складу са изборним предметима, регистрованим у "Службеном гласнику РС" број 46 од 27. јула 2001. године и број 23/2002. године, "Просветном гласнику" број 5/2001. године, у школи се реализује верска настава и грађанско васпитање. Организација

наставе спроведи се према званичним упутствима Министарства просвете у складу са одредбама Правилника о норми и врсти стручне спреме.

Према препоруци Министарства просвете, првог дана нове школске године професори верске наставе и грађанског васпитања упознаће ученике са циљем и основним садржајем изборних предмета. Након тога ученици ће се одредити за изборни предмет.

Недељни фонд часова изборних предмета је 1, а годишњи по одељењу: **I** разред - 37, **II** разред - 35, **III** разред - 35 и **IV** разред – 32

4. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ, НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА

4.1. Наставни планови и програми, начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа ДРУШТВЕНО-ЈЕЗИЧКИ СМЕР (види фолдер додатак уз део 4.1)

4.2. Наставни планови и програми ,начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ СМЕР (види фолдер додатак уз део 4.2)

4.3. Наставни планови и програми ,начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа изборних пакета (види фолдер додатак уз део 4.3.)

4.4. Наставни планови и програми ,начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику (види фолдер додатак уз део 4.4.)

5. Програм допунске, додатне и припремне наставе

5.1. Програм допунске наставе (види фолдер додатак уз део 5.1)

5.2. Програм додатне наставе (види фолдер додатак уз део 5.2)

6. ФАКУЛТАТИВНЕ (СЛОБОДНЕ) ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе. Непосредан образовни-васпитно циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану. Задаци слободних активности су:

- проширивање и продубљивање, као и стицање нових знања и умења а према интересовањима ученика;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности интересовања и подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;

- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

Слободне активности су многобројне и разноврсне и омогућавају укључивање сваког ученика у поједине облике рада. У средњим школама се најчешће организују као:

- културно-уметничке;
- научно-истраживачке активности;
- спортско-рекреативне.

Р.б.	Факултативне ваннаставне активности	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1.	Секције				
2.	Друштвене и слободне активности	30-60	30-60	30-60	30-60
3.	Друштвено-користан рад				
4.	Кинески језик	1 часа недељно (и укупно)			-
5.	Екскурзије	-	-	5 дана	
6.	Излети	један дан			
7.	Културна и јавна делатност	6-10 дана			

6.1. СЕКЦИЈЕ

Р.б.	Назив секције	Име наставника
1.	Лингвистичка	Ирина Миловановић
2.	Рецитаторска	Мирјана Благојевић
3.	Читалачко-дебатни клуб	Гордана Даниловић, Ружица Марјановић, Милена Стричић, Љиљана Смиљанић
4.	Драмска секција	Стручно веће за српски језик

5.	Новинарска	Биљана Грујичић
6.	Секција за енглески језик	Бранкица Скорковић, Светлана Гавриловић
7.	Секција за француски језик	Ђурђица Судзиловски
8.	Секција за италијански језик	Бојана Броћић
9.	Секција за немачки језик	Ивана Василић
10.	Секција за руски језик	Бранка Вукић
11.	Социолошко-филозофска	Бранка Јевтић, Соња Ковачевић
12.	Филозофска секција	Катарина Смиљанић
13.	Географска	Мирјана Галечић
14.	Историјска	Јадранка Папић, Душица Илић
15.	Ликовна секција	Биљана Спаловић
16.	Хор	Зоран Жупић
17.	Математичка	Славка Живанић, Катарина Секулић
18.	Програмерска	Биљана Ристић, Мирјана Милошевић
19.	Секција за физику	Снежана Јевђовић, Цмиљка Васовић
20.	Хемијска	Славица Вељовић
21.	Биолошко	Саша Станојевић
22.	Еколошка	Милица Зарић
23.	Спортске секције	Љубиша Вранешевић (гимнастика, с.тенис, стрељаштво), Горан Ковачевић (кошарка, рукомет, фудбал), Светлана Кнежевић (пливање, одбојка, атлетика), Јована Јокић (одбојка, атлетика)
24.	Секција за грађанско васпитање	Катарина Смиљанић, Јована Јокић, Ирина Гудурић

7. Слободне културно-уметничке активности ученика

Слободне активности језичко-уметничког васпитно-образовног подручја. Поред циља и задатака које имају слободне активности ученика у средњој школи, у активностима језичко-уметничког подручја остварују се и посебни задаци:

- развијање и неговање радозналости и отворености за нове, актуелне појаве у језику, уметности и култури уопште;
- васпитање опажања, критичког мишљења и слободног креативног изражавања ученика.

Слободне активности овог подручја остварују се у оквиру секције (група, дружина, аматерских друштава). За сваку поједину активност утврђују се посебни циљ, задаци и оквирни садржаји рада. Облици и садржаји рада које наводимо односе се на следеће

секције: лингвистичку, драмско-рецитаторску, литерарно-читалачки клуб, дебатну, новинарску, секције за енглески, француски и руски језик, социолошко-филозофску, географску, историјску, ликовну и хор.

Посебни задаци научно-истраживачких слободних активности су:

- развијање склоности и способности ученика у одговарајућој научној дисциплини, посебно стваралачких способности и сазнајних могућности ученика;
- развијање логичког и критичког мишљења ученика;
- стварање услова и подстицање креативног рада ученика;
- навикавање и оспособљавање ученика за коришћење научнопопуларне и стручне литературе, приручника и лексикона;
- увођење ученика у методе научног истраживања и упознавање ученика са мултидисциплинарним и интердисциплинарним приступом решавању научних проблема;
- развијање спретности ученика за експериментални и практичан рад.

Облици и садржаји - у зависности од интересовања ученика, облике и садржаје рада треба изабрати у следећим секцијама: математичкој, прогеамерској, секцији за физику, хемијској, биолошкој и еколошкој.

Спортско-рекреативне активности

Основни циљ спортско-рекреативних активности је да се у слободном времену организује активност ученика у овој области, тако да им обезбеди здраву и културну забаву и разоноду, да задовољи њихове посебне жеље, да им помогне да развију позитиван однос према физичкој култури, формирају чврсте навике за редовним телесним вежбањем.

У оквиру спортско-рекреативних активности се остварују следећи конкретни задаци:

- обухват што већег броја ученика посебним програмом физичког вежбања, који, заједно са општим програмом чини јединствену целину, односно јединствен систем школског физичког васпитања;
- задовољење нових и све разноврснијих жеља и интереса школске омладине за бављењем разним гранама физичког вежбања у слободном времену;
- откривање могућности и лепоте стварања у физичкој култури, у спорту, гимнастици, игри, плесу и помагање ученицима да свестрано развију своје природне способности за овај или онај вид физичког вежбања;
- подстицање ученика да науче како да физичко вежбање интегришу у свој свакодневни живот и да активност у овој области развију као своју трајну потребу и обавезу.

Спортско-рекреативне активности подразумевају оне спортско-рекреативне активности и дисциплине које обавезна настава физичког васпитања не може да обухвати.

Садржај рада чине: спортско-рекреативне активности неформалних група у спортовима за које се група самостално определи (све спортске игре) тренинзи и такмичења у спортовима за које се ученици самостално на основу жеља и предиспозиција определе (атлетика, вежбе на справама, рукомет, фудбал, одбојка, кошарка и стони тенис и сл.); забавна такмичења и надметања, излети и друге активности ради забаве и разоноде; специјални течајеви за основно упознавање неких грана физичког вежбања и спортских дисциплина, које ученици раније нису упознали или у њима желе да продубе своја знања (рвање, карате, цудо, клизање, шах, итд.).

Објашњење за реализацију програма друштвених и слободних активности

У школи се организују оне слободне активности за које постоје интересовања ученика и неопходни кадровско-материјални услови. Зависно од броја заинтересованих ученика и постојећих услова, секције (групе и сл.) могу да буду организоване као самосталне, укључене у клубове или друштва школе или, пак, комбиноване (на пример: литерарно-новинарска, рецитаторско-драмска и сл.). Уколико постоје потребе и услови, секције се могу делити на групе (ужа опредељења - група за радио, група за телевизију, на пример).

При организовању слободних активности важно је да се поштују следећи принципи:

- слободно и добровољно опредељивање ученика у избору активности и удруживању на основу индивидуалних интересовања и способности;
- активно учешће ученика у организовању рада, планирању и програмирању садржаја, метода и поступака у секцијама, анализи остварених резултата;
- повезаност и јединство слободних активности са осталим образовно-васпитним активностима уз координиран рад свих васпитних чинилаца.

За слободне активности ученици се сами опредељују. Зато се на почетку школске године изврши увид у интересовања за рад у појединим секцијама, односно слободним активностима. На основу добијених резултата анализе успешности у претходној години, као и интересовања ученика, затим кадровских и материјалних услова школе, изврши се избор врсте и облика слободних активности. Слободне активности се организују током читаве школске године у оквиру годишњег фонда часова који је утврђен годишњим програмом васпитно-образовног рада школе.

8. ДРУШТВЕНЕ И СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Друштвене и слободне активности ученика у средњој школи обухватају рад ученичког парламента, културних, спортских, проналазачких, техничких, хуманитарних и других друштвених организација и облика слободних активности. Заједнице ученика су обавезни облик друштвеног ангажовања ученика док се за рад у друштвеним организацијама и слободним активностима ученици опредељују на основу својих интересовања. За рад слободних активности школа ствара неопходне услове (простор, водитељски рад наставника и др.). Поред општих задатака васпитног рада у средњој школи заједнице ученика имају и специфичне задатке:

- омогућују ученицима да учествују у одлучивању о питањима из живота и рада школе личним изјашњавањем и преко представника у савету школе;
- обезбеђују ученицима да самостално доносе програме рада својих колектива, да бирају своја руководства и своје представнике у савет школе;
- оспособљавају ученике за демократску процедуру: предлагање, разматрање, заузимање ставова, доношење одлука и закључака;
- развијање смисла за међусобну сарадњу ученика и наставника.

Одељењске заједнице

Одељењску заједницу ученика чине сви ученици једног одељења. Она је основни радни и самоуправни колектив ученика. Ученичке одељењске заједнице се конституишу на почетку сваке школске године избором одбора (руководства), договором о програму рада и избором представника у одбор заједнице ученика школе и друге органе. У одељењској заједници ученици остварују своја права и дужности непосредним учешћем у разним активностима на савлађивању програма васпитно-образовног рада и

активностима у слободном времену, расправљањем, договарањем и одлучивањем о питањима значајним за појединце и заједнице.

Функције одељењске заједнице су:

- доношење програма и правила рада одељењске заједнице;
- учествовање у планирању, припремању и реализацији теоретске и практичне наставе, слободних активности, изграђивање одговорног односа појединца и целе одељењске заједнице према постојећим и усвојеним обавезама и учешће у процени резултата, успеха и владања ученика;
- организовање радних активности и акција којима одељењска заједница учествује у остваривању текућих задатака - програма друштвено-корисног рада, професионалне оријентације, општенародне одбране и друштвене самозаштите, здравственог васпитања, заштите и унапређивања животне средине, васпитање за хумане односе и међу људима, половима и одговорно родитељство;
- разматрање актуелних друштвених питања из области друштвено-политичких и других збивања;
- критичко и самокритичко разматрање рада и понашања сваког појединца, решавање неспоразума и изграђивање сарадничких односа међу ученицима и са наставницима;
- организовање разноврсног друштвено-забавног, културног, рекреативног живота одељења.

Уважавајући карактер и улогу ученика одељењских заједница у средњој школи, њени оквирни садржаји се могу поделити у неколико области:

- а) унапређивање наставе и других активности ученика;
- б) чување здравља, хуманизација односа међу половима, заштита и унапређивање животне средине;
- в) развијање хуманости, солидарности, културе опхођења и понашања, усклађивање личних и друштвених интереса, брига о личној туђој и друштвеној имовини;
- г) развијање патриотских осећања према отаџбини и заједници народа света;
- д) организовање културно-забавних, спортских и других активности у слободном времену; правилно коришћење слободног времена;
- ђ) професионална оријентација;
- е) учествовање у одлучивању о питањима из домена права ученика која се разматрају на органима управљања и стручним органима школе.

Разредне заједнице

Разредне заједнице се формирају у школама које имају два и више одељења у једном разреду како би се остварила сарадња и повезивање ученика једне генерације.

У оквиру разредне заједнице покрећу се и координирају заједничке акције и иницијативе на нивоу генерације које могу бити усмерене према органима управљања и стручним органима школе, затим на плану заједничке реализације садржаја по појединим подручјима рада одељењских заједница.

Разредне заједнице не бирају посебна руководства, а заједничке активности координирају председници одбора одељењских заједница или други задужени чланови.

Ученичке друштвене организације

Ради стварања услова за задовољавање разноврсних интересовања ученика у слободном времену, повезивању школе и друштвене средине, усклађивању друштвених и личних интереса, ученици организују основне облике деловања друштвених организација. Услов за оснивање друштвених организација у средњој школи је да су оне световног карактера и да су независне у односу на политичке партије. Поред ове опште синдикалне организације ученика у средњој школи се могу оснивати и друге друштвене организације које омогућују младима да задовоље разноврсна интересовања у области културе, спорта, научно-техничког стваралаштва, екологије, здравства, хуманитарних и других друштвених активности. Радом у овим организацијама ученици се на својеврстан начин укључују у друштвени живот.

Посебно место и улогу у средњим школама има:

1. Ученички парламент

Ученички парламент парламент Гимназије броји 54 ученика. Парламент самостално организује састанке и спроводи акције на локалном нивоу. Програм рада парламента саставни је део годишњег програма рада школе.

Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената. У последња два разреда основне школе и у средњој школи може да се организује ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради:

- 1) давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, годишњем програму рада, школском развојном плану, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње;
- 2) разматрања односа и сарадње ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника;
- 3) обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Парламент чине по два представника сваког одељења у школи, а у уметничкој - по три из сваког разреда, односно године.

Парламент се бира сваке школске године и има председника. Све ове организације се организују у средњој школи сагласно својим статутима и програмима рада уз непосредно повезивање са руководством општинских организација. Учешће ученика у раду ових организација је добровољно али је дужност школе да ствара услове за њихов рад. Ту се пре свега мисли на обезбеђивање ментора из редова наставника и других радника школе.

Ученички парламент је радно-техничка организација у оквиру слободних друштвених активности ученика. Она је значајан интересни колектив. У погледу организације, избора садржаја и начина рада посебно се води рачуна о следећим принципима: васпитна усмереност; добровољност; самоуправност; прилагођеност подручју рада за које школа образује; повезаност са наставом и другим облицима васпитно-образовног рада; сарадња са предузећима и установама и локалном (месном) заједницом; друштвено-корисна усмереност и економичност; научна и стручна заснованост; рационалност и продуктивност; планирање; стварање добре атмосфере, другарства, кооперативности; заједништво; зависност садржаја од облика рада; стимулативност; безбедност на раду; преношење неких искустава на породицу и др.

План рада ученичког парламента:

Време реализације	Активност	Реализатори

Септембар	Конституисање парламента Договор о раду Правила понашања у школи и ван ње, права и одговорности свих учесника наставног процеса	Ученици, разредне старешине, Светлана Миловановић, Емилија Станковић, Вукадин Симовић и Слободан Поповић, локална заједница
Октобар	Активност по избору Анализа изведених екскурзија Сарадња ученика са члановима Одељенских већа Међународни дан против сиромаштва Дан школе	Ученички парламент, професори, директор, педагог, Центар за социјални рад
Новембар	Анализа успеха Месец борбе против болести зависности Активност по избору Међународни дан толеранције	Ученички парламент, Завод за заштиту здравља, педагог
Децембар	Обележавање дана борбе против Сиде Активност по избору	ученички парламент, локална заједница
Јануар	Активност по избору Обележавање школске славе Анализа успеха, предлог мера за побољшање ученичких резултата Месец борбе против рака Национални дан борбе против пушења	Ученички парламент, Стручна већа, педагог, директор, ШО, Савет родитеља, Завод за заштиту здравља
Фебруар	Активност по избору	Ученички парламент, професори за подршку
Март	Активност по избору	Ученички парламент, професори за подршку
Април	Активност по избору Анализа успеха Обележавање Светског дана здравља	Ученички парламент, професори за подршку, локална заједница

Мај	Обележавање светског дана борбе против пушења Активност по избору	Ученички парламент, професори за подршку, локална заједница
јун	Анализа и ретроспектива урађеног Анализа успеха Обележавање светског дана заштите животне средине	Ученички парламент, директор, педагог, професори за подршку, локална заједница
Носиоци и начини праћења реализације: Директор, педагог, председник ученичког парламента, свеска ученичког парламента, Годишњи Извештај.		

9. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културна активност школе обухвата активности као што су: прослава дана школе, прослава школских и државних празника, приредбе, представе, изложбе, концерти, спортска такмичења, научно истраживачке активности и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења. Такође треба истаћи заједничке културне активности са институцијама и организацијама у локалној самоуправи и ван ње, ради обogaћивања културног живота и остваривања образовно васпитне улоге школе.

У склопу културних активности школе организују се:

Вечери поезије поводом обележавања Европског дана језика, „Руско вече”, „ Српско вече”, Француско вече”, „ Енглеско вече”, Књижевни сусрети “ На пола пута”, светосавски концерт хора ужичке гимназије, изложба ликовних радова ученика школе, новогодишња позоришна представа, смотра научног и уметничког стваралаштва, сајам знања и образовања, матурантски плес, свечана додела награда и признања, традиционални меморијални турнир у малом фудбалу Љубомир Љубо Обреновић, традиционални кошаркашки турнир, турнир у женском фудбалу, атлетски митинг поводом дана школе, изложбе историјске секције...

Годишњим планом рада детаљније ће се прецизирати време реализације и садржај поменутих активности.

10. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Слободне активности у Ужичкој гимназији спроводе се кроз рад секција и усмерене су на јачање образовно-васпитне делатности школе, подстицање индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, неговања другарства и пријатељства... (види фолдер додатак уз део 10)

11. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Каријерно вођење и саветовање (професионална оријентација) у школи одвија се током целе школске године, и то, кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији, а у извођењу учествују непосредно сви чланови колектива. Циљ рада на професионалној оријентацији у средњој школи је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих образовних профила и занимања што успешније планира свој развој.

Активности везане за професионалну оријентацију обухватају професионално информисање, професионално васпитање и праћење развоја ученика.

У оквиру професионалног информисања, предметни наставници уз редован програм из својих стручних области пружају обавештења о карактеристикама појединих занимања. У школи ће бити формирана база података путем интернет везе и “уласка” на сајтове факултета у Србији. База ће садржати: резултате ученика Ужичке гимназије на пријемним испитима, испитне задатке, наставне планове и смерове факултета, интернет адресе и др. Сви ови подаци биће презентовани ученицима у “Информативном кутку” који је у кабинетима за информатику.

Посебна пажња ове године биће посвећена професионалном васпитању. Професионални развој пратиће се кроз рад одељенских заједница и одељенских старешина, као и кроз редовну наставу психологије у другом разреду и програм грађанског васпитања у четвртном разреду.

У оквиру професионалног информисања планира се презентација виших школа и факултета из републике. У те сврхе, Ужичка гимназија ће почетком октобра упутити предлог факултетима да презентације почну у првом полугодишту. Циркуларно писмо биће упућено факултетима Универзитета у Београду, које најчешће уписују ужички гимназијалци, са жељом и намером да им заједнички помогнемо у благовременом и исправном избору будућег занимања.

Континуиран и систематски рад на професионалној оријентацији ученика школе наставиће се ове школске године кроз следеће садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу реалну слику о својим могућностима, способностима и интересовањима, и да на основу тога доносе зреле проф. одлуке	Разговор, консултације, информације путем часова редовне и додатне наставе, радом у секцијама	Одељењски старешина, предметни наставници, школски педагог, професори грађанског васпитања	Припрема ученика за самопроцену својих способности

Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу потребне информације о раду и занимањима у систему образовања, као и кадровским потребама у систему запошљавања	Разговор, консултације, информације путем огласних табли, памфлета, летака, путем интернет мреже у библиотеци	Одељењски старешина, предметни наставници, школски педагог, професори грађанског васпитања	Припрема ученика за самостално доношење одлука и предузимање одговорности за сопствену професионалну будућност
Током школске године	Праћење усклађености развоја личности ученика и испољених професионалних жеља	Посматрање и праћење резултата рада ученика	Предметни наставници, одељ.статешине и школски педагог	Упознавање ученика са ширим друштвеним контекстом, односно могућностима каснијег запослења у оквиру одређених професија
Током школске године	Предузимање мера за рад са ученицима који постижу натпросечне резултате на основу праћења постигнућа ученика	Путем додатног рада, секција, припрема за такмичења свих нивоа, слањем у ИС Петницу	Предметни наставници	Развијање мотивације даровитих ученика за остваривањем резултата на вишим нивоима
Током школске године	На часовима одељенског старешине и одељењске заједнице ученици ће кроз слободне дискусије размењивати информације о могућностима и захтевима у области професионалне оријентације, изражавати своје евентуалне дилеме и сл.	Разговор, дискусија, информације о уписним квотама	Одељењски колектив, одељењски старешина	Развијање вршњачке едукације кроз дискусију
Друго полугодиште	Обука ученика за састављање CV-а на часовима рачунарства и информатике и грађанског васпитања	Увид у документацију, анализа и бележење података	Професори рачунарства и информатике	Научити ученике да себе презентују у најбољем светлу

Током школске године	Формирање "информативног кутка" са актуелним информацијама о могућностима наставка школовања преко плаката, брошура, линкова и друго	Оглашавање битних информација о факултетима и бишим школама	Професори рачунарства и информатике, школски педагог	Континуирано информисање свих ученика о смеровима и профиловима
Током школске године	Ученицима трећег и четвог разреда биће омогућено да се упознају са условима уписа и студирања кроз презентацију факултета и високих школа које организују овај вид професионалног информисања ученика	Непосредан сусрет са представницима факултета и виших школа (предавања и презентације)	Школски педагог, директор школе, предметни наставници	Обезбеђивање непосредног контакта са предавачима бисоких школа и факултета
Током школске године	Индивидуални саветодавни рад са неопредељеним ученицима и њиховим родитељима	Разговор на основу резултата упитника за професионалну оријентацију, увид у пропратне информаторе, летке,	Педагог, предметни наставници, одељењски старешина,	Пружање помоћи и подршке ученицима при избору будућег позива
Током школске године	Прикупљање релевантних података о постигнутим успесима приликом уписа матураната на факултете	Увид у документацију, анализа и бележење података	Одељењске старешине	Сагледати реалне успехе ученика после средњошколског школовања
Друго полугодиште	Презентација резултата проходности бивших генерација приликом уписа на факултете и више школе матурантима	Разговор са матурантима	Одељењске старешине, директор школе	Презентовати матурантима уписне резултате

Током школске године	Презентација Ужичке гимназије у основним школама у граду и околини	Филм о школи, леци, брошуре, усмено извештавање, огледи и прикази материјала са огледних часова	Директор школе, Тим за презентацију, ученици	Презентација начина рада у Гимназији
----------------------	--	---	--	--------------------------------------

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци
Септембар 2018 – април 2019	Реализација пројекта „Успостављање примарне селекције отпада у школама у Ужицу и Тузли“	Наставници биологије, ученици и запослени у школи	Успостављање система примарне селекције отпада у школи
Април 2018, 2019, 2020, 2021	Обележавање Дана планете Земље	Наставници биологије, ученици, чланови еколошке секције	Истицање глобалних еколошких проблема и опасности од њих
Школска 2018/2019 2019/2020 2020/2021 2021/2022	Сарадња са локалним медијима по питању животне средине у нашем граду	Наставници биологије, ученици, чланови еколошке секције	Скретање пажње јавности на конкретне проблеме у нашој животној средини
Школска 2018/2019 2019/2020 2020/2021 2021/2022	Пошумљавање уже и шире градске зоне (сарадња са надлежним установама)	Наставници биологије, ученици, чланови еколошке секције	Уређење градских зелених површина и унапређење квалитета ваздуха у нашем граду
Школска 2018/2019 2019/2020 2020/2021 2021/2022	Укључивање у пројекте очувања животне средине на локалном и регионалном нивоу	Наставници биологије, ученици, чланови еколошке секције	Укључивање ученика наше школе у активности очувања животне средине и подизања нивоа еколошке свести и савести
Школска 2018/2019 2019/2020 2020/2021	Сарадња са здравственим установама по питању утицаја загађења животне средине на стање здравља становништва	Наставници биологије, ученици, чланови еколошке секције	Подизање свести о неопходности очувања животне средине ради очувања здравља

2021/2022			
-----------	--	--	--

Програм заштите животне средине обухвата активности које су усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживом развоју и очувању и унапређивању природних ресурса.

13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА КАО И ПРЕВЕНЦИЈЕ ОД ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Активности/теме	Време реализације	Начин реализације	Носиоци реализације
<ul style="list-style-type: none"> Формирање Тима за школску 2018/2019. годину Израда Програма за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања 	До 15. септембра	Разговор, анализа, договор Договор, избор Договор, избор Присуство семинару	Тим за ЗУДНЗЗ Савет родитеља Ученички парламент Чланови Тима
<ul style="list-style-type: none"> Сачињавање распореда дежурства чланова тима и истицање на огласну таблу 	Септембар	Договарање, обавештавање	Руководилац Тима
<ul style="list-style-type: none"> Упознавање нових чланова Тима са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности Упознавање нових чланова Тима са Посебним протоколом Упознавање са Стручним употством за планирање превенције употребе дрога код ученика и са Међународним стандардима за превенцију употребе дрога у раду са ученицима 	Октобар	Презентација, излагање Презентација, излагање	Руководилац Тима за ЗУДНЗЗ Руководилац Тима за ЗУДНЗЗ Чланови Тима
<ul style="list-style-type: none"> Избор и едукација ученика за теме везане за превенцију дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ученика 	Октобар	Презентација, Дискусија, птрдавања	Руководилац Тима за ЗУДНЗЗ Тим

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци
<ul style="list-style-type: none"> Припрема материјала за родитељске састанке посвећене Програму заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања 	Новембар	Припрема	Чланови Тима, ППС, ОС
<ul style="list-style-type: none"> Разматрање пријаве насилне ситуације 	Током школске године по потреби	Доношење закључака о постојању или сумњи, нивоу и врсти насиља и мерама за решавање настале ситуације	Тим за ЗУНЗЗ
<ul style="list-style-type: none"> Извештај о реализованим активностима 	Јануар – фебруар и Јун- август	Припрема извештаја, Презентовање Педагошком колегијуму и другим органима по потреби	Тим за ЗУНЗЗ у сарадњи са директором
<ul style="list-style-type: none"> Радионице Школа без насиља, Учионица добре воље, Еликсир толеранције 	Током школске године	Радионичарски рад	Чланови Тима и ученици-вршњачки едукатори
<ul style="list-style-type: none"> Евалуација рада тима и реализованих активности Евалуација Програма 	Јул- август	Анализа, разговор, договор	Тим за ЗУНЗЗ
<ul style="list-style-type: none"> Вођење евиденције 	Током школске године	Записници са састанака, пријаве насилних ситуација, извештаји	Чланови Тима

14. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред наставе реализује и програм школског спорта. Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељенска такмичења и припреме за такмичења. Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом.

Током школске године	Реализација традиционалног турнира у малом фудбалу .	Професори физичког, Снежана Јевђовић и остатак колектива по потреби	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Прво полугодиште	Атлетско првенство школе	Професори физичког васпитања	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Током школске године	Реализација турнира у малом фудбалу за девојчице	Професори физичког васпитања	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Друго полугодиште	Реализација турнира у кошарци	Професори физичког васпитања	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Током школске године	Реализација спортских активности у природи . Вожња бицикле Ужице Потпећ.	Професори физичког васпитања	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Током школске године	Учешће школских екипа гимназије на текмичењима у организацији спортског	Професори физичког васпитања	Развијање код школске омладине здравог начина живота кроз ангажовање у спортским

	савеза Србије		активностима.
--	---------------	--	---------------

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа прати и укључује се у дешавања у локалној самоуправи и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње. Сарадња са локалном самоуправом садржи следеће активности:

- учешће ученика у обележавању и прослављању значајних датума и јубилеја (академије, изложбе, одржавање споменика и др.); организовање радних акција солидарности у месној заједници и широј друштвеној средини уз учешће ученика; учешће ученика на састанцима у месној заједници, широј друштвеној средини, и др.; укључивање талентованих ученика у културно-уметничка, спортска и друга друштва средине, као и обезбеђивање могућности да та друштва имају своје секције у школи, добровољног давања крви, пружања помоћи старима, акције Црвеног крста и друге акције које се организују у друштвеној средини.

16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са породицом односно са старатељима ученика.

Програм сарадње са родитељима обухвата:

- рад и сарадња са родитељима у реализацији појединих активности; информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима; о резултатима ученика и др.; заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду; укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних послова и задатака из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције, професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације и сл.); рад на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља.

Р. б.	Облик сарадње	Садржај	Задужени за реализацију	Време реализације активности
1.	Индивидуални разговори	Информације о понашању ученика у школи, у породици, на екскурзији, о успеху, напредовању...	Одељењски старешина, предметни наставници	Током целе године према распореду
2.	Одељењски родитељски састанци	Упознавање са реализацијом наставе, договор о начину сарадње, упоунавање са правима и обавезама ученика, правилима понашања...	Одељењски старешина	Према распореду родитељских састанака

3.	Општи родитељски састанци	Реализација тема значајних за генерацију	Директор, педагог	Према усвојеном плану
4.	Саветодавни рад са родитељима	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема	Школски педагог	По договору
5.	Заједнички састанци мањих група родитеља	Информације о проблему који повезује групу	Директор, педагог, наставници	По потреби
6.	Учешће родитеља у раду Савета родитеља и Школског одбора	Теме прописане законом	Представници сваког одељења Представници Савета родитеља	На састанцима Савета и на састанцима Школског одбора

17. ЕКСКУРЗИЈЕ И ИЗЛЕТИ

17.1. Екскурзије

Гимназија наставља традицију извођења ученичких екскурзија. Одлуком Савета родитеља, на предлог Наставничког већа, одлучено је да се екскурзија изводи само у трећој години. Усвојена је следећа маршрута: Ужице- Атина-Крф- Ужице.

Циљ екскурзија је упознавање са географским местима, насељима, пределима, културно-историјским споменицима, географским и економским објектима наведеним у програму екскурзија; повезивање стеченог знања и искуства са искуством из праксе; развијање свести, информисаност и заинтересованости ученика за одређени проблем, као и подизање нивоа стручности и опште културе ученика. Такође, циљ екскурзије је подизање комуникативности, социјалне зрелости и временско-просторне оријентације ученика.

Задаци екскурзије:

- повезивање теорије и праксе непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини;
- упознавање културног наслеђа према програму екскурзије;
- развијање еколошке свести и љубави према природи и околини која нас окружује;
- упознавање са историјом појединих објеката и околине, као и упознавање са традицијом;
- упознавање урбаног простора и природног амбијента у одредишту и на пропутовању;
- развијање особина хуманизма, патриотизма, друштвености, другарства, одговорности, поштења, самосталности и др.;
- развијање способности за уочавање, разумевање, процењивање, доживљавање и изражавање лепог;
- развијање способности препознавања сопствених и туђих емоционалности у циљу унапређивања међуличних односа;

- подстицање развоја својстава личности која су важна за друштвени живот;
- развијање позитивног односа према раду непосредним упознавањем са људима који се баве различитим професијама;
- рационално коришћење времена за индивидуалне и колективне шетње, разоноду и спортске активности;

Екскурзија се изводи у складу са Правилником о екскурзијама, а пожељно време реализације екскурзије је крај септембра сваке школске године.

17.2. Излети

Циљ и задаци излета

Излет је, попут екскурзије, ваннаставни облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика. Такође, циљ екскурзије је подизање комуникативности, социјалне зрелости и временско-просторне оријентације ученика.

Излети се изводе у складу са Правилником о излетима, а пожељно време за реализацију излета је септембар/октобар.

18. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

У сарадњи школе, родитеља и локалне самоуправе спроводе се активности усмерене на развој свести за спровђење и унапређење безбедности и здравља на раду.

У циљу заштите безбедности и здравља на раду школа је донела више правилника и аката, обезбедила потребна средства, спроводи мере и организује обуке у циљу остваривања највиших могућих стандарда заштите.

	Правилници и акти на којима се заснива заштита безбедности и здравља на раду	Средства којима школа располаже у циљу одржавања безбедности и здравља на раду	Мере које се редовно спроводе ради обезбеђивања услова за заштиту безбедности и здравља на раду	Програми (обуке) који се у школи спроводе ради заштите безбедности и здравља на раду
1	Правилник о безбедности и здрављу на раду	Ормарић за прву помоћ и заштиту	Сервисирање противпожарних апарата	Обука за противпожарну заштиту

2	Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини	Сервисирани противпожарни апарати	Сервисирање система за грејање	Обука о заштити безбедности и здравља на раду
3	Правилник о заштити од пожара	Анти-паник лампе у ходнику школе		

19. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ УЧЕНИКА

Рад у овој области одвијаће се у циљу изграђивања телесно, психички и социјално здраве и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи.

Програм ових активности садржи упознавање ученика са потребом сталне бриге о здрављу и здравственом васпитању ученика. У реализацији овог програма примењиваће се активне методе рада: разговори, групни рад, предавања, радионице, изложбе и др.

Група ученика III и IV разреда који су похађали семинаре у организацији омладине ЈАЗАС-а биће носиоци овог посла. Помоћ у организацији и конкретизацији програма пружаће им професори који су такође прошли обуку на одговарајућим семинарима.

Задаци ће се остварити кроз следеће активности и садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Током школске године	Промовисање стила здравог живота приликом обраде појединих наставних јединица у редовној настави наставници ће обратити пажњу на остваривање здравствено – васпитне функције свог рада. У припремама за час ће нагласити могућност реализације задатака из ове области.	Предавања, разговор	Предметни наставници, одељењске старешине
Током школске године	У оквиру наставе физичког васпитања редовно ће се радити на превентивно – компензацијском вежбању ради спречавања и отклањања телесних деформитета. Ученици се оспособљавају у самосталном неговању физичких способности, помагању раста, учвршћивању здравља.	Предавања, физичке активности	Професори физичког васпитања

Током школске године	Реализација тема: 1. Буди срећан - здрав 2. Спорт и рекреација	Предавања, презентације филмова	Професори физичког васпитања
Октобар, новембар, март, април	У сарадњи са Дечјим диспанзером биће организован систематски преглед ученика првог и трећег разреда.	Контакти са Дечјим диспанзером, преглед ученика, преглед извештаја	Школски педагог, одељењске старешине
Мат, април	У сарадњи са Дечјим диспанзером биће организован стоматолошки преглед ученика првих разреда	Контакти са Дечјим диспанзером, преглед ученика, преглед извештаја	Школски педагог, одељењске старешине
Друго полугодиш.	На часовима одељењског старешине обрађиваће се и садржаји везани за превенцију болести зависности,организоваће се радионице.	Предавања, разговор, дебате, радионице	Школски педагог, одељењске старешине
Током школске године	Индивидуални и саветодавни рад са ученицима и њиховим родитељима/старатељима, а по потреби и повезивање ученике са специјализованим службама.	Разговор, анализа и бележење података, контакт са специјализованим службама	Школски педагог, одељењске старешине
Током школске године	Организовање предавања и трибина и хуманитарних акција у сарадњи са ђачким парламентом	Договор, предавања	Предметни наставници, одељењске старешине, ђачки парламент
Током школске године	Опремање, оплемењивање и одржавању учионичког и школског простора. Израда паноа и едукативних постера ради промовисања стила здравог живота	Консултације, набавка материјала, израда паноа	Директор, предметни наставници, ђачки парламент, чланови биолошке секције
Октобар, април	Организација акција добровољног давалаштва крви	Договор са Транфузијом	Школски педагог, одељењске старешине

20.Програм ИОП 3 за талентоване ученике

Приказан је пример **ИОП-а са обогатеним програмом** који ће се даље израђивати по потреби и прилагођавати сваком специфичном ученику. Предвиђен је ученике који постижу натпросечне резултате и баве се самосталним истраживачким радовима, такмичењима на Међународним олимпијадама и друштвеним активизмом. Увођењем ИОП школа даје додатну подршку ученику у самосталном истраживачком раду и овладавању обогатеним садржајима конкретних наука из друштвено-језичких или природно-математичких области.

Приликом читања треба обратити пажњу на начин на који је ученику обезбеђено време за самосталан истраживачки рад и како су продукти тог рада интегрисани у наставу.

ИОП СА ОБОГАЋЕНИМ ПРОГРАМОМ	
Име и презиме ученика/це	
Датум рођења	
Место и адреса становања	
Име и презиме родитеља/старатеља	
Место и адреса становања родитеља/старатеља (уколико није иста)	
Медицински налази/документација	нема
Школа – издвојено одељење	Ужичка гимназија
Разред/одељење	
Разредни старешина/предметни наставник	Разредни старешина/*обавезни сарадник
Други сарадници/наставници	Предметни наставници /*може их бити више
Додатна подршка (помоћ и помагала/учила која користи)	нема
Важне информације о претходном образовању, мерама индивидуализације, рехабилитацији и сл.	Постиге натпросечне резултате, самостално се бави истраживачким радом и активизмом. Школа подржава додатни ангажман, укључивањем у ваннаставне активности и индивидуализованим захтевима.
Подручје подршке развоја и образовне ситуације (о чему треба водити рачуна приликом програмирања учења и подучавања)	Подршка самосталном, истраживачком раду и обогативање садржаја друштвених наука.
Чланови тима за додатну подршку детету	Разредни старешина, педагог, психолог, предметни наставници и родитељ
Координатори тима за додатну подршку детету	Разредни старешина

Остали учесници у изради ИОП-а	нема
Коме се ИОП даје на увид на основу сагласности родитеља	Директору, одељенском већу, тиму за инклузивно образовање, педагошком колегијуму
Сагласност родитеља/старатеља на спровођење ИОП-а – потпис и датум	
Сагласност родитеља/старатеља на престанак спровођења ИОП-а – потпис и датум	

Б. Педагошки профил ученика	
Јакe стране и интересовања ученика/це	Потребе за подршком
<p>Б.1 Учење и како учи (издвојити важне чињенице о досадашњим образовним постигнућима, стиловима учења, ставовима према школи, мотивацији за учење, интересовањима, областима и специфичним вештинама и како се ови аспекти понашања испољавају у различитим ситуацијама)</p>	
<p>Навести науке у којима ученик постиже висока постигнућа. Навести области/науке за које је додатно заинтересован. Навести шта жели да студира или чиме намерава да се бави на студијима. Навести начине на које ученик учи (истраживањем, додатном литературом, у музеју, архиву, у библиотеци, путем интернета... изворе коју су му потребни и које користи).</p> <p>Навести области из којих поседује систематизовано знање, затим навести различите области науке различитих наука које самостално повезује (нпр. физика, хемија, математика или биологија или историја, социологија, географија, уметност).</p> <p>Навести да ли познаје истраживачку методологију наука и научних области за које је заинтересован или у којим апостиже висока постигнућа.</p> <p>Навесте језичке компетенције ученика. Како пише, како се изражава и какав је његов јавни наступ. Описати његову језичку продуктивност. Да ли даје интервјуе, врши промоцију себе, науке и школе. Навести да ли објављује радове и где. Навести његову ангажованост на друштвеним мрежама или блогovima. (нпр. води лични блог о историји града и историји народа у граду).</p> <p>Навести језике које говори и којима се служи или прецизирати ниво знања језика ако поседује језичке дипломе.</p> <p>Осим наведених научних области, навести и друге наставне предмете и области из којих поседује знања која су далеко изнад школских садржаја.</p> <p>Навести је ли обавештен је о култури, политици и уопште о друштвеним догађајима.</p> <p>Навести похађа ли семинаре или неке друге обуке из области активизма младих, комуникације, вршњачке едукације и сл.</p> <p>Навести да ли путује и на који начин та путовања користи за прикупљање информација и проширивање знања (студијске експерзије, самостални излети..).</p> <p>Навести каква је његова мотивација, колико је ефикасан, продуктиван и да ли уме да организује и рационално користи време.</p>	<p>Омогућити да време проведено у школи, уместо присуства на редовној настави искористи за самосталан, истраживачки рад.</p> <p>Укључивање тема и продуката самосталног, истраживачког рада у образовни процес у школи (прецизирати у оквиру којих наставних предмета).</p>
<p>Б.2 Социјалне вештине (издвојити важне чињенице о односима са другима, одраслима и вршњацима, поштовању правила и и реаговању у социјалним ситуацијама)</p>	
<p>Навести да ли је и у којој мери коминикативан је, предузимљив, прихваћен од вршњака или пак иницијатор активности у школи и међу вршњацима.</p> <p>Навести да ли уважава запослене и вршњаке, да ли поштује школска правила, у којој мери препознаје дискриминацију и насиље, да ли је спреман да у тим ситуацијама адекватно реагује.</p> <p>Навести у којој мери је отворен, спреман да потражи помоћ али и пружи другима.</p>	<p>(Нпр. потребна подршка и оснаживање у јавном наступу. Вежбање јавног наступа или укључивање у вршњачке групе).</p>

Б.3 Комуникацијске вештине (издвојити важне чињенице о начинима размене информација са другима, укључујући и степен познавања језика на коме се школује, као и сметње у коришћењу вербалних, визуелних и симболичких средстава комуникације)	
<p>Навести да ли поседује развијене комуникацијске вештине. Навести да ли познаје и примењује вештине рада у групи или тимског рада. Навести да ли је начин комуникације примерен саговорнику или групи којој се обраћа. Образложити степен развијености његових вештина писмене и службене комуникације.</p>	
Б.4 Самосталност и брига о себи (издвојити важне чињенице о способности да се сам стара о себи и испуњава свакодневне обавезе код куће и у школи)	
<p>Добро организује време, одговоран према обавезама, поуздан. Захтеве школе обавља без напора. Захваљујући систематичности и доброј организацији, много активности носи са лакоћом, без знакова преоптерећености и премора.</p>	
Б.5 Утицај спољашњег окружења на учење (издвојити важне чињенице о породичним и другим условима који могу да утичу на учење и напредовање ученика)	
<p>Навести да ли родитељи препознају посебности и способности ученика и у којој мери их подржавају. Навести каква је мотивисаност родитеља да сарађују са школом и поступају у складу са договореним правилима. Колико су укључени, прате рад детета и да ли су, по потреби, спремни да затраже помоћ. Навести и друге услове средине који могу подстицајно деловати на ученика (нпр. постоји сарадња са институцијама попут библиотеке, музеја, архива и сл.)</p>	
Идентификоване приоритетне области и потребе за подршком у образовању	Додатна подршка за коју је потребно одобрење Интерресорне комисије:
☐ Друштвене науке – обогаћивање садржаја и учење кроз самостални истраживачки рад и интегрисање производа у наставни процес ☐ Социјалне вештине – вештине презентовања и јавног наступа	/ (нема)

Ц. План активности – школа

Предмет/област: Сви предмети	Циљ (очекивана промена): Омогућавање самосталног истраживачког рада и овладавање вештинама јавне презентације Укупно трајање: друго полугодиште		
Кораци/Активности:	Реализатори	Учесталост и трајање	Исход/очекивана промена и како ће се она проценити
1. Омогућавање бављења самосталним, индивидуалним радом у оквиру рада школе			
Омогућити пролазак кроз градиво сопственим ритмом. Када ученик припреми нову наставну област, потребно је омогућити проверу знања. Након тога, до следеће наставне теме, ученик може час искористити за самосталан рад и није обавезан да физички присуствује часу (може отићи у библиотеку, на интернет и сл.). Када се почне обрађивати нова наставна тема, ученик је поново обавезан да присуствује и учествује на часовима, опет док не буде спреман за проверу знања. Ученик ће се са наставницима договорати и присуству и учешћу на часу. Напомена: ученик је обавезан да присуствује писменим задацима.	Сви наставници	Током целог полугодишта	Ученик ће овладати методологијом истраживачког рада и учења путем открића. Процена промене извршиће се увидом у продукте самосталног рада и кроз разговор са учеником и његов доживљај остварености циљева које је поставио.

<p>2. Презентација једне теме, по избору ученика (предавање)</p> <p>Циљ активности је да ученик вежба структурирање садржаја за презентовање, припремање материјала за презентовање, као и вештине презентовања и јавног наступа.</p> <p>Ученик ће одабрати једну од тема којом се самостално бави</p>	<p>Ученик, уз помоћ ментора којег изабере</p>	<p>У априлу 2012.</p>	<p>Ученик ће бити способан да на језгровит, јасан и занимљив начин презентује тему којом се бави у истраживачком раду.</p> <p>Ученик ће унапредити вештине јавног наступа. Процена ће се вршити увидом у презентацију, материјал и припрему и евалуационим листићима које ће попунити учесници предавања.</p>
---	---	-----------------------	---

<p>Предмет/област: Друштвене науке</p>	<p>Циљ (очекивана промена): Проширивање, продубљивање знања и повезивање различитих научних дисциплина и области Укупно трајање: друго полугодиште</p>		
<p>Кораци/Активности:</p>	<p>Реализатори</p>	<p>Учесталост и трајање</p>	<p>Исход/очекивана промена и како ће се она проценити</p>
<p>1. Интегрисање тема и продуката самосталног рада у наставни процес</p> <p>Циљ активности је да ученик лична интересовања из науке повеже са наставним градивом и да вежба вештине структурирања предавања, презентовања и јавног наступа. Ученик ће припремити и реализовати 6 наставних часова, из предмета по избору, у оквиру наставних јединица које су референтне за садржај самосталног, истраживачког рада. Избор предмета и наставних јединица учиниће ученик, на основу наставног плана, у сарадњи са наставницима.</p>	<p>Ученик, у сарадњи са наставницима друштвених наука</p>	<p>6 часова у току полугодишта, распоред прави ученик</p>	<p>Ученик ће унапредити вештине јавног наступа и презентовања.</p> <p>Ученик ће бити способан да направи избор података и садржаја који су референтни за одређени наставни предмет и тему и интегрише их са прописаним наставним градивом.</p> <p>Процена ће се извршити увидом предметних наставника у реализоване часове, увидом у припрему ученика, евалуацијом од стране ученика, одељења и кроз разговор са учеником о личном доживљају напредовања.</p>

Директор школе

председник Школског одбора

Вукадин Симовић

Слободан Павловић

На основу члана 119 став1.тачка2). Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр.88/2017.) Школски одбор Ужичке гимназије у Ужицу на својој седници одржаној _____ године, донео је следећу

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА УЖИЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ У УЖИЦУ

ЗА ПЕРИОД ОД 2018-2022. ГОДИНЕ

1. Школски одбор размотрио је и усвојио Школски програм Ужичке гимназије у Ужицу за период од 2018-2022. годину.
2. За реализацију Школског програма је одговоран директор Школе.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Слободан Павловић

